

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložila studentka: Kristýna Divišová

Název práce: Minutemen: New Racism on the U.S.-Mexican Border?

Vedoucí práce: Kryštof Kozák

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Kristýna Divišová se ve své práci zabývá otázkou, zda lze u hnutí Minutemanů na americko-mexické hranici vystopovat prvky tzv. nového rasismu vzhledem k imigrantům. Autorka se nejprve zodpovědně věnuje teoretickému a metodologickému ukotvení práce, a to jak z hlediska nového rasismu, tak z hlediska kritické diskurzivní analýzy. Poté následuje nutné uvedení do kontextu imigrace z Mexika a samotného hnutí Minutemanů. Těžiště práce pak spočívá v páté kapitole, kde autorka používá kritickou diskurzivní analýzu ke zkoumání interview a textů hlavních představitelů hnutí Minuteman. Autorka pak dochází k hlavnímu závěru, že ačkoliv si představitelé hnutí dávali velký pozor na to, aby nebyli obviněni z rasismu starého typu, stejně lze důslednou analýzou jasně odhalit klíčové prvky rasismu nového.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Na diplomovou práci se jedná o velmi náročné téma, které vyžaduje výborný přehled jak v komplexních teoriích nového rasismu, tak v přístupu kritické diskurzivní analýzy. Otázky, které si autorka klade, jsou velmi relevantní zejména z hlediska neutuchající debaty ohledně nových forem rasismu v USA a koneckonců i v Evropě. Přístup autorky je originální a tvůrčí, neboť dokázala přijít s vlastním pojetím zkoumaného problému.

Práce má logickou strukturu, postupuje od teoretičtějšího a metodologičtějšího uchopení přes základní kontext k samotné analýze. Z teoretického hlediska je určitě přínosem, že práce obsahuje detailní rozbor kritické diskuse k pojmu nového rasismu, i jeho jednotlivých přístupů v rámci kritické diskurzivní analýzy. Teoretické poznatky jsou pak vhodně aplikovány v pozdějších fázích práce.

Metodologicky je práce vhodně postavena na analýze nejdůležitějších dostupných rozhovorů a textů na webových stránkách hnutí Minuteman. Práce vhodně pracuje s dostupnými prameny a literaturou.

Z věcného hlediska je práce přehledně a přesvědčivě vystavěná. Občas se však čtenář nemůže zbavit dojmu, že Minutemeni jsou z určitého pohledu vini už předem. Autorka třeba na str. 70 tvrdí „(it) shows the incoherence of the minutemen's goals of criticizing both the federal government and the illegal immigrants in their discourse,“ přičemž není úplně zjevné, proč není možné zároveň kritizovat federální vládu a zároveň i časté přechody migrantů přes hranici. I když je teorie nového rasismu přesvědčivě vyargumentovaná, brána do svých důsledků by zřejmě stačila k označení mnohem širší skupiny lidí v americké společnosti než pouze hnutí Minuteman.

Nálepka „nový rasismus“ je symbolicky a politicky motivovaná a obsahuje v sobě jasné morální odsouzení, to je koneckonců její hlavní funkce. Může se však snadno stát, že je jako „nový rasista“ označen i člověk, který nemá rád prudké změny, má rád ve svém okolí čistotu a pořádek a myslí si, že by se lidé měli chovat k legitimním veřejným autoritám s náležitou úctou. Tomuto hypotetickému konzervativci stejně hrozí morální odsudek ve formě „nového rasismu“, neboť se jistě k nezákonným přechodům hranic čítající miliony osob ročně vyjadřuje s náležitým despektem, který se snadno přeneseme i na migranty samotné.

I když autorka pracuje i s alternativním diskurzem, ten zůstává poněkud vágní a nezodpovídá na otázku, co by vlastně měli lidé vlastníci pozemky u americko-mexické hranice dělat, aby dostatečně důrazně

upozornili na dlouhodobě neřešený problém, který se jich přímo dotýká – přeci jen se bavíme o milionech přechodů ročně koncentrovaných na relativně malé území. Je dost možné, že petice Kongresmanovi či článek do novin by na dostatečnou pozornost ve Washingtonu nakonec nestačily.

Pokud autorka pracuje s kognitivní lingvistikou, měla by možná zohlednit archetypální a hodnotově neutrální konflikt mezi řádem (statickým pořádkem) a chaosem (dynamickou proměnou). Přijde mi, že přinejmenším část hnutí Minutemanů se pouze silně staví na stranu řádu, což z nich nutně nemusí vždy dělat „nové rasisty“. Zajímavé by z tohoto pohledu bylo srovnání s kritickou diskurzivní analýzou rozhovorů policistů, ať už řadových či těch ve vysokých funkcích. Extenzivním a neopatrným výkladem pojmu „nový rasismus“ by se mohlo zjistit, že celá instituce policie je ze své podstaty „novorasistická“. Autorka si však je vědoma limitů daného přístupu a na řadě míst je schopna zachovat kritický odstup. Důležitá otázka, nakolik je vlastně „nový rasismus“ rozšířený v americké společnosti (úzkostlivé matky s dětmi, striktní učitelé, poslušní korporátní pracovníci) však zůstává otevřená.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce z formálního hlediska odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Jazykový projev autorky je velmi kultivovaný, objevují se pouze ojedinělé překlepy (např. *Southern Poverty Law Center, this work builds*). Autorka vhodně pracuje s dostupnými zdroji a používá standardní citace. Grafická úprava práce je též na standardní úrovni.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově se jedná o výrazně nadprůměrnou diplomovou práci na relevantní téma, kterou je třeba rozšířit i mimo omezený okruh Katedry amerických studií. Mezi silné stránky patří zejména pevné teoretické a metodologické ukotvení a podrobná práce s konkrétními texty. Práce nemá závažnější slabší stránky, možná mohla být autorka trochu odvážnější v závěrečném zhodnocení a implikacích daných zjištěním. Práci se podařilo naplnit stanovené cíle, a zejména hlavní teze o přítomnosti prvků nového rasismu je přesvědčivě vyargumentována.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jakou měli podle vás lidé v Arizoně reálnou alternativu pro to, aby dostatečně důrazně upozornili na problém přechodů hranice?

Není nový rasismus pouze nástroj pro to, aby relativně sofistikovaná vzdělaná menšina mohla obvinít většinovou a méně vzdělanou společnost z nemorálního jednání? Co by z toho vyplývalo?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku **výborně**, kterou navrhuji zhoršit pouze v případě neuspokojivého zodpovězení otázek při obhajobě.

Datum: 17.6.2015

Podpis: Kozák, v.r.

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.